

Myrer

Alle myrer tilhører ordenen af årevinger og klassen insekter. De har vinger med tydelige årer i, deraf navnet. I denne orden findes også hvepse og bier. Myredronninger og droner har nemlig vinger med årer i, men kun i et kort tidsrum af deres liv. I Danmark er der fundet 57 arter af myrer. Myrerne er en af de mest succesfulde dyregrupper på landjorden, og de findes næsten overalt lige bortset fra arktiske områder og enkelte øer. Der er beskrevet ca. 15.000 arter, hvilket er ca. 1% af de kendte insekter, men de udgør til gengæld 30% af insekt-biomassen og er den eneste landlevende dyregruppe, der vejer mere end alle Jordens mennesker.

Ligheder

Alle myrer består af et forholdsvist stort hoved, med store kæber og lange antenner, der slår et knæk på midten. Derudover har de et bryst og en bagkrop. Hoved, bryst og bagkrop er tydeligt adskilte. Myrer har seks lange ben, og de fleste myrer er altså uden vinger. Alle myrer lever i avancerede samfund med én eller flere dronninger og et antal ufrugtbare hunner, som kaldes arbejdere. Arbejderne sørger for alt det praktiske arbejde i kolonien. I nogle perioder om sommeren kommer der vingede myrer ud af nogle af pupperne. Det er spinkle hanmyrer og dronningemyrer, der er noget større end hannerne.

Forvekslingsmuligheder

Myrer er ret karakteristiske, og de fleste kan genkende en myre med det samme. Men der er nogle dyr, der ligner myrer til forveksling. Det gælder fx tæger, men de har ikke de store kæber eller knækket på

antennerne. Nogle hvepse er vingeløse og ligner myrer i både udseende og bevægelse. Havemyrehvepsen ligner myrer rigtig meget, men den har rette antenner og en brod i bagenden. De kan være vanskelige at adskille, men ofte har de ikke så store kæber som myren. Myrebiller ligner myrer, men mangler den tydelige adskillelse mellem hoved og bryst. Det er smart at ligne en myre, for de fleste dyr og mennesker afholder sig fra at spise myrer på grund af deres bid og myresyre.

Sort havemyrehveps
Foto Ole Bidstrup

Myrebille
Foto Leif H. Sørensen

Myrer og bladlus
Foto Lenette Schunck

Mange myrearter bygger et stort synligt bo, en myretue. Myrer kan samarbejde, både i arbejdet med at bygge boet, finde føde, om at passe dronninger, æg, larver og pupper, og de kan samarbejde om at forsvare boet mod fjender.

Rød skovmyretue
Foto Bjørli Lehmann

Skovmyrer kan finde føde op til 100 m fra tuen. Det svarer til, i forhold til myrens størrelse, at et menneske går over 2.000 km væk fra sit hjem flere gange dagligt for at hente føde. Det svarer til afstanden mellem København og Island.

Super sejt!

Myrer lever i avancerede samfund. Myrerne i tuen har forskellige opgaver, og i nogle myresamfund dyrkes der 'grøntsager' i form af svampe. I andre tuer holdes der slaver. Det kan være andre arter af myrer, og andre igen holder husdyr i form af bladlus.

Myrer har stærke kæber og siges at kunne bære 30-40 gange deres egen vægt. De har også et kraftigt bid og kan sprøjte med myresyre, som er en stærk gift for små dyr.

Sort havemyre
Foto Michael Winther

Sort havemyre er en meget tilpasningsdygtig myreart. Den kan leve i mange forskellige naturtyper og er måske et af de mest talrige insekter i Danmark. Sort havemyre er en modig myre, der gerne forsvare sig, hvis den forstyrres. Det er ofte sort havemyre, der kommer ind i huse. Den jager langt fra boet og kan nedlægge store sommerfuglelarver. Den har sværmetid i højsommeren hvilket er en meget synlig begivenhed hos sort havemyre: Pludselig myldrer det op af boet med flyvemyrer.

Rød skovmyre
Foto Michael Winther

Rød skovmyre: Det er ofte de imponerende store tuer af rød skovmyre, I kan møde på skovturen. Rød skovmyre bygger tuer, der kan blive over en meter høje og flere meter i omkreds. Reden anlægges til at starte med oven på en træstub, hvori der graves gange. Herefter bygges der med grannåle, grene, småsten og andet materiale, som myrerne finder i skovbunden. Rød skovmyre forsvare ihærdigt tuen og er meget aggressiv.

Stikmyrer og bladlus
Foto Michael Winther

Stikmyre: Der findes en del arter af stikmyrer. Alle stikmyrer har to torne på den bagerste del af brystet. Almindelig stikmyre bliver 4-6 mm lange. Den bygger sin rede i de øverste jordlag, i stubbe eller græstørv. Den er ret aggressiv overfor fjender og forsvare sig ved at stikke med sin brod. Stikket er dødeligt for mindre dyr og kan være ganske generende for mennesker. Stikmyrer æder andre insekter og ses også på ådsler.

Flyvemyre
Foto Michael Winther

Flyvemyre er kønede myrer på vej på bryllupsfærd. De nye hanner og dronninger flyver højt op i luften. Heroppe parrer de sig og falder til jorden, hvis ikke de forinden bliver ædt af fugle. Om sommeren kan man se flokke af måger flakse rundt på himmelen. De holder mågefest og æder op til 95 % af flyvemyrerne. Efter parringen dør hanmyrerne. De unge parrede dronninger finder et sted at starte en ny koloni. Hos rød skovmyre kan dronninger også søge hjem til deres gamle tue og blive dronninger der. I en skovmyretue kan der være op til 200 dronninger. Nogle myredronninger kan blive over 25 år gamle.

Orangemyre
Foto Michael Winther

Orangemyre er sort og helt blank. Den har ikke navnet efter sit udseende men efter sin smag. En orangemyre smager af appelsin. Orangemyrer bygger reder af tyggede træspåner og jord. Ofte i gamle træer eller ved foden af yngre træer. De benytter næsten udelukkende bestemte myreveje til og fra boet. Her foregår en livlig trafik i snorlige rækker fra boet til bladlusekolonier oppe i træerne. Myrerne, der kravler nedad mod boet, er tydeligt tykkere end dem, der kravler opad.

Orangemyrerne er fyldt med honningdug, der er en sød væske, som bladlusene udskiller fra bagdelen. Myrerne suger så meget, at deres ydre bagkrops-skelet er trukket så meget fra hinanden, at de ser stribede ud. De myrer, der kravler nedad, er fyldt med honningdug og smager derfor bedst.

